

40 évig a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban Beszélgetés Szász Károllyal, az „aktív pihenésről“

SZÁSZ KÁROLLYAL, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár nemrég nyugalmába vonult osztályvezetőjével beszélgetek. Negyven évig egyfolytában ugyanazon a munkahelyen dolgozott, a könyvtár tudományos osztályán. És nemcsak közmegelegedésre vezette ezt a fontos osztályt — amely a könyvtárba érkező új műveket katalogizálja, gondozza, rendszerezi, tudományos módszerrel kezeli, hogy az olvasó kezébe adja, mintegy továbbítva a szellemi terméket —, hanem a munkában bizonyos »iskolát teremtett«, a munkahelyen új munkatársi gárdát alakított ki, utódokat nevelt, átadva nekik tapasztalatait.

A negyven évi könyvtári szolgálat elismeréséül a Munka Erdemrend ezüst fokozatával tüntették ki. Felszabadulásunk óta ez volt a második elismerés munkásságáért, mert 1954-ben a »Szocialista Munkáért« érdemérmet kapta.

IDESTOVA NEGYVEN ÉVE

ismerem őt. Kissé furcsa érzés úgy beszélgetni vele, hogy otthon érem, makkegészségesen köznapon és tudom róla, hogy ez a napszitta arcú s már régen is fehérhajú fiatalember nyugdíjas. A szakszervezeti bizottságban »súgták meg« nekem előzőleg, hogy hiába próbálták rábeszélni szolgálatának megtoldására, nem vállalta. Erről kezdtem a diskurzust. Miért nem maradt kedvelt munkahelyén?! Becsülték, szerették.

— Ezt érzem magam is. Már búcsúztatásom előtt sokszor említettem és most ismétlem: az embernek meg kell éreznie, mikor menjen el. Most még fiatal munkatársaim közvetlen utódaim a munkahelyemen, elfogadták munkamódszereimet, hallgattak tanácsomra, alkalmazták elképzeléseimet a könyvtári munkában. Lehet, hogy ami ma még jó módszer, a további fejlődésnél merevnek hatna, elavulna. És én nyilván ragaszkodnék hozzá, mert számomra bevált, jónak hatott. S akkor?! Én lennék »az öreg«, a »maradi«.

HADD MONDJAM EL azoknak, akik talán csak mint ezüst érdemrendes könyvtári tudóst ismerték Szász Károlyt, hogy volt ő ifjú Szász Károly is, sőt legifjabb a Szász családban. Dédapja az 1848-as első felelős magyar minisztérium közoktatásügyi államtitkára volt báró Eötvös József mellett, s az erdélyi uniós mozgalom vezéralakja, később szabadságharcos. Nagyapja Duna-melléki református püspök, literátus ember maga is. Édesapja id. Szász Károly, neves eszté-

ta és színházi kritikus még a harmincas években is. Ifj Szász Károly — sikeres költő. Néhány évtizede gyors egymásutánban jelentek meg szép versei, majd három verseskötete — A mi nótánk, a Pipacs, a Harangszó —, s éppenúgy nyilvántartotta őt az irodalmi kritika, mint most az Irodalmi Lexikon a nagyapját és az édesapját. Elmerült volna a könyvtári munkában?!

Azt mondja:

— Munkaköröm bizony egész embert kívánt.

Szerényen Arany Jánost idézi anélkül, hogy önmagát Arany közelségébe hozná:

— Ó, ha még egy olyant énekelni tudnék!...

Tehát írni akar?!

Inkább a könyvkiadásnak ajánlaná fel segítségét most, egy rövidlevegzetű pihenés után. Az írók nyelvazete nélkül érdes, a szavak nélkül nincsenek a helyükön, sok a paléozatlan szórend stb. Nem,

szó sincs róla, hogy egy nyelvészkedő lektor — mint amilyen most ő szeretne lenni — üres óráiban — változtatna az író elképzelésein, egyéniségén, csak éppen nevelné egy kicsit, nyelvi gondosságra szoktatná az írókat. Akik éppen erre rászorulnának...

Szász Károly több nyelvet tanult. Ismét szerényen említi meg, hogy ifjan nem kevesebb, mint kilenc nyelvet kezdett tanulni, németet, angolt, franciát, olaszt, orosz, latint görögöt, hébert és — finn. Ez utóbbiból fordított is verseket, tanulmányokat, és németül beszél is. A többi?... Hozzákezdés volt, alap arra, hogy fordítgasson, foglalkozzék egy-egy nyelv sajátosságaival, érdekességeivel.

ERRE MOST további alkalom és főleg — idő is kínálkozik. Így akarja eltölteni hátralevő éveit — reméljük, még hosszú, hosszú éveket! — aktív pihenéssel...

Szabó József

Budapestre vonatkozó újságcikkek				OSZTÁLYOZÁS	
(Hely)	(Idő)	(Köl. v. fiz.)	(Oldal)	Tárgy	Hely
				027.4(069)	Szász Károly
	1966. ápr. 14.			"1966"	
					Személy
					Helyszám

Szerző: Szabó József
Cím: 40 évig a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban
Beszélgetés Szász Károllyal...
Forrás: Hozzávalóimnak